

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ **ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА МАРКЕТИНГУ** _____

(повна назва кафедри)



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

_____ *ясовтис* _____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий ринок

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Фінанси і кредит» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Тіверіадська Людмила Валеріївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансовий ринок» є нормативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Оволодіння методами і інструментами надання фінансових послуг є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих підприємців, бізнесменів, економістів, фінансистів, бухгалтерів, інвестиційних та інших менеджерів. Предметом курсу є «Фінансовий ринок» як економічний простір, на якому формуються відносини з приводу купівлі-продажу фінансових активів. Вивчення «Фінансового ринку», як навчальної дисципліни, особливо актуальне в сучасних умовах розвитку економіки, коли державі надзвичайно потрібні кваліфіковані спеціалісти для розвитку посередницької діяльності, з надання фінансових послуг, з фінансового менеджменту, які повинні вміти оцінювати всі можливі варіанти вкладення коштів, приймати правильні управлінські рішення в умовах швидкої зміни кон'юнктури ринку.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				VIII
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	44			44
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	76			76
підготовка до аудиторних занять	18			18
підготовка до контрольних заходів	10			10
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18			18
виконання курсового проекту або роботи				
підготовка до екзамену	30	1		30
Форма підсумкового контролю				Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування системи теоретичних і прикладних знань щодо механізму та особливостей функціонування фінансового ринку, аналізу фінансових інструментів, стратегії і тактики фінансової діяльності учасників фінансового ринку, навичок аналізу кон'юнктури фінансового ринку та реагування на її зміни.

Завдання дисципліни: вивчення сутності, структури і основних механізмів функціонування фінансового ринку, придбання навичок аналізу фінансових інструментів і прогнозування кон'юнктури фінансового ринку, придбання навичок формування фінансової стратегії підприємства та управління його діяльністю на фінансовому ринку.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: «Фінанси», «Гроші та кредит», «Фінанси підприємств», «Податкова система».

Постреквізити дисципліни. Дана дисципліна тісно пов'язана з такими дисциплінами як, «Банківська система», «Бюджетна система», «Місцеві фінанси, «Соціальне страхування».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Фінансовий ринок» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетенції:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК6. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» студент повинен:

РН2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

РН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії;

- практичні (практична робота, робота в групах; робота над індивідуальними завданнями та ін.),

- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування фінансового ринку					
Тема 1. Фінансовий ринок та його роль в економіці	7	2	1		4
Тема 2. Структуризація та сегментація фінансового ринку	7	2	1		4
Тема 3. Грошовий ринок	12	4	2		6
Тема 4. Валютний ринок	12	4	2		6
Тема 5. Кредитний ринок	12	4	2		6
Тема 6. Фондовий ринок	14	6	2		6
Тема 7. Фінансові ризики	12	4	2		6
Тема 8. Інфраструктура фінансового ринку	7	2	1		4
Тема 9. Державне регулювання фінансового ринку	7	2	1		4
Підготовка до екзамену	30				30
Разом за змістовим модулем 1	120	30	14		76

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ заняття	Тема занятя	Кількість годин
1	Тема 1. Фінансовий ринок та його роль в економіці	2
2	Тема 2. Структуризація та сегментація фінансового ринку	2
3, 4	Тема 3. Грошовий ринок	4
5, 6	Тема 4. Валютний ринок	4
7, 8	Тема 5. Кредитний ринок	4
9, 10, 11	Тема 6. Фондовий ринок	6
12, 13	Тема 7. Фінансові ризики	4
14	Тема 8. Інфраструктура фінансового ринку	2
15	Тема 9. Державне регулювання фінансового ринку	2
Усього годин		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занятя	Кількість годин
1	Фінансовий ринок та його роль в економіці. Структуризація та сегментація фінансового ринку	2
2	Фінансові послуги на грошовому ринку	2
3	Фінансові послуги на валютному ринку	2
4	Фінансові послуги на кредитному ринку	2
5	Фінансові послуги на фондовому ринку	2
6	Фінансові послуги з хеджування ризику	2
7	Інфраструктура фінансового ринку. Державне регулювання фінансового ринку	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до аудиторних занятя	18
2.	Підготовка до контрольних заходів	10
3.	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	
	1. Валютний арбітраж	6
	2. Фондові індекси і рейтинги	6
	3. Стратегія хеджування ризиків	6
	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		76

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Фінансовий ринок» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять. Основними методами поточного контролю є усне опитування, а також виконання письмової контрольної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється на екзамені методом усного опитування.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів поточної діяльності здійснюється в балах залежно від виду діяльності студента. Результати змістового модуля 1 визначаються за результатами роботи на практичних заняттях (усні відповіді), виконання письмових контрольних робіт (ПК1, ПК2).

За роботу на практичному занятті студент отримує бали, що наведені в таблиці:

Тема практичного заняття	понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкрито, критичні співставлення наявні та супроводжені коректними обґрунтованими узагальненнями	понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкрито повністю, наявні деякі спроби критичних співставлень та узагальнень	понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкрито не в повному обсязі
1. Структуризація та сегментація ринку фінансових послуг	14-10	9-5	4-1
2. Фінансові послуги на грошовому ринку	14-10	9-5	4-1
3. Фінансові послуги на валютному ринку	15-11	10-6	5-1
4. Фінансові послуги на кредитному ринку	14-10	9-5	4-1
5. Фінансові послуги на фондовому ринку	15-11	10-6	5-1
6. Фінансові послуги з хеджування ризику	14-10	9-5	4-1
7. Інфраструктура фінансового ринку	14-10	9-5	4-1
Максимальна кількість балів	100		

ПК 1 передбачає виконання контрольної роботи, яка містить 25 тестових завдань. За правильну відповідь студент одержує 4 бали, якщо відповідь неправильна – нуль балів. Максимальна кількість балів 100. **ПК 2** передбачає виконання поточної контрольної роботи за аналогічною схемою. Підсумкова оцінка за змістовим модулем 1 визначається як середньоарифметична між сумою балів, що були отримані студентом на практичних заняттях, та за виконання контрольної роботи ПК1 та ПК2.

Підсумковий контроль (екзамен).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену. До екзамену допускаються студенти, які за змістовий модуль одержали не менше 60 балів.

Екзамен складається з трьох рівноважних питань теоретичного курсу та 5 тестів. Максимальна кількість балів за екзамен становить 100. Оцінка екзаменаційної роботи проводиться відповідно до балів, що наведені в таблиці:

Вид завдання	Варіанти оцінки	Кількість завдань в білеті	Максимальна кількість балів
Теоретичне запитання	<p>24-25 - понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкрито, критичні співставлення наявні та супроводжені коректними обґрунтованими узагальненнями</p> <p>16-23 - понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкрито повністю, наявні деякі спроби критичних співставлень та узагальнень</p> <p>11-15 - понятійний апарат сформовано, теоретичні аспекти проблеми розкрито не в повному обсязі</p> <p>6-10 - понятійний апарат сформовано частково, теоретичні аспекти проблеми розкрито з помилками</p> <p>0-5 – понятійний апарат не сформовано; теоретичні аспекти проблеми не розкриті</p>	3	75
Тестове завдання	<p>0 - відповідь неправильна</p> <p>5 - відповідь правильна</p>	5	25
ВСЬОГО			100

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична між оцінкою змістовного модулю 1 та оцінкою екзамену.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції та практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій у формі усного опитування (якщо пропущена лекція) та виконання індивідуального розрахункового завдання (якщо пропущене практичне заняття).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бердникова Т. Б. Рынок ценных бумаг. – М.: Инфра–М, 2002. – 278 с.
2. Біржова діяльність: Навч. посіб. /Під ред. В. І. Крамаренко, Б. І. Холода. – К.: ЦУЛ, 2003. – 264 с.
3. Борисенко Б. М., Рябенко Л. І. Ринок фінансових послуг: Навч. посіб. – Алчевськ: ДГМІ, 2001. – 161 с.
4. Внукова Н. М. Основи факторингу: Навч. посіб. – К.: Знання, 1998. – 174 с.
5. Галанов В. А. Производные инструменты срочного рынка: фьючерсы, опционы, свопы: Учебн. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 464 с.: илл.
6. Кидуэл Д. С., Питерсон Р. Л., Блэкуэл Д. У. Финансовые институты, рынки и деньги: – СПб.: Питер, 2000. – 752 с.
7. Костогрудов О. Є. Державне регулювання ринку цінних паперів // Фінанси України. – 2000. – № 12. – С. 127–134.
8. Лялина В. А., Воробьёв П. В. Ценные бумаги и фондовые биржи. Учеб. пособ. для студ. экон. спец., 3-е изд., перераб. и доп. – СПб.: Бизнес–пресса, 2002. – 288 с.
9. Маслова С. О., Опалов О. А. Фінансовий ринок: Навч. посіб. 2–ге вид., виправ. – К.: Каравела, 2003. – 344 с.
10. Суторміна В. М., Радзівський В. М., Стеценко Б. С. Фінансовий ринок. Навч. – метод. посібн. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2001. – 100 с.
11. Темниченко М. Н. Международные финансовые рынки // Финансовый менеджмент. – 2002. – № 1. – С. 88-100.
12. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – К.: Знання – Прес, 2002.–535 с.
13. Ходаківська В. П., Беляев В. В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2002. – 616с.

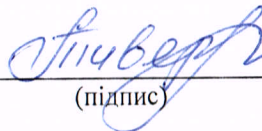
Допоміжна

1. Блага Н. В. Державне регулювання фондового ринку // Фінанси України. – 2002. – № 7. – С. 89–93.
2. Есипов В. Е., Маховикова Г. А. Ценообразование на финансовом рынке: Учеб. пособ. – СПб.: Питер, 2001. – 170 с., илл.
3. Иванов В. М. Финансовый рынок: Конспект лекций. – К.: 1999. – 112 с.
4. Каменський А., Шпирко О. Особливості розподілу доходностей на нових європейських ринках акцій // Банківська справа. – 2003. – № 6. – С. 56–65.
5. Розумний А. Застосування активного підходу при хеджуванні процентного ризику // Банківська справа. – 2002. – № 2. – С. 70-78.
6. 30. Фінансові послуги України: Енциклопедичний довідник: У 6-ти т./ І. О. Мітюков, В. Т. Александров, О. І. Ворона та ін. – К.: Укрбланковидав, 2001.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Бизнес : газета [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://www.business.ua/>
2. Всі кодекси України [Електронний ресурс]: веб-сайт.- Режим доступу: <http://www.stas.com.ua> .
3. Голос України - газета Верховної Ради України [Електронний ресурс]: веб-сайт.- Режим доступу: www.golos.com.ua.
4. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Закон і бізнес : газета [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://zib.com.ua>.
6. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт .- Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>.
8. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.- Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
9. Національний банк України [Електронний ресурс]: офіційний сайт .- Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
10. Пенсійний фонд України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua>.

Розробник _____



(Л. В. Тіверіадська)

(підпис)

Гарант освітньої програми _____



(Г. В. Ползікова)

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку і маркетингу
 Протокол від « 02 » жовтня 20 19 року № 3 (186)